

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

"1/2" 1 " 60 "

"1/4" — 90 "

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

"1/2" 3 "

— 0 —

Numeri singuratici se vënd
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvaşul

INSERTIUNILE
se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

— 0 —

ADRESA:
„RĂVAȘUL”
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU

Apare în fiecare Sâmbătă

Intemeietorul foii: Dr. E. DĂIANU

P. T. Domni, cari nu și-au plătit abo-
namentul, sunt rugați să plătească îndată, ne-
greșit în săptămâna aceasta.

Cei ce nu vor plăti, nu vor mai primi
foaia și pentru restanță vor fi căutați pe
altă cale.

— M. O. Domni preoți, cari au primit
Predicile de Petru Maior și nu le-au trimis in-
darept, binevoiască a trimite prețu. de o *coroană*
și să vestească dacă doresc să li-se trimită și
broșurile următoare?

Administrația Răvașului

„Nici un nume altul supt cer...”

— Din Conferențele episcopului Prohászka. —

»Și i-au dăruit lui nume, care este peste tot
numele, ca întru numele lui Isus tot genun-
chiul să se plece, acelor cerești și a celor
pământești și a celor de desupt. Și toată
limba să mărturisească, că Domn este Isus
Christos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl.
(c. Filipeni, 2. 9—11).

»Pentru că nici un nume altul supt cer
nu este dat oamenilor, întru care trebuie să
ne mântuim». (Filip. 4. 12.)

Dlor! D-zeu e nemărginit; omul numai cu aju-
torul unor analogii se străduiește spre El. »Oare
ține m'ar învăța, ca să-l aflu pe El și să vin la
sfârșit, că la El este adevărul și va scoate la
sfârșit judecata mea. De a stânga de va face
El și nu voi prinde, se va întoarce la dreapta
și nu voi vedea» (Iob 23, 3—8). Iată plângerea
lui Iob, este însăși plângerea omului, care strigă
cu Moise: »Doamne arată-ți fața ta!» Aș vrea
să văd fața ta, aș vrea să Te văd față la față,
dar iartă, că numai urmele tale le poate urma
biciorul meu și numai cărările, pe cari le-ai scris,
le pot vedea.

În umbra acestei îngrijorări dornice, stă
gloriosul Christos și ne zice: »*Îndrăzniți! eu am
înving lumea!*» Dacă căutați pe D-zeu și doriți
să vedeți fața Lui: Priviți la mine!

Da, suflete creștinești, pri-
viți la fața lui Christos! Pri-
viți la el, voi toți ritorilor, cari
așa de des citați pe Socrate. Pri-
viți la El, voi toți filosofilor,
cari blasfemați, priviți la El toți
cei ce căutați un ideal dumneze-
esc pe sama omenimei și cari
aveți nedumeriri față cu dog-
mele: *Ecce homo!* Iată acesta
este omul! Să considerăm acea-
sta dorință a omenimii. Filo-
sofenii, cuvinte frumoase, teorii
înalte, am auzit destule, acum
odată voim să vedem viața; vrem
să vedem realitate. Să conside-
răm și faptul, că omenimea este
jalusă de libertatea sa și că are
anumite bănueli față cu propovă-
duitorii idealilor.

Imi cade bine, că D-voastre
vreți să încercați puterea reală
a idealului adevărat în morală
și viață; că sunteți doritori a ve-
dea efectul practic și a afla va-
lilitatea însăși a idealului. Cu tot
dreptul! Pentru că multe teorii stră-
ălucesc prin cărți, dar numai acea
teorie este capabilă de viață, care
îvinge în cursul vieții și care a
ajuns la înflorire, nu în ori ce
viață îngustă, ci în puterea de-
plină a vieții. Aci se desfac a-
dăncurile simțămintelor, aci se des-
chid orizonturile sublime ale puterii
sufletești și ale muncii. Fie dară
așa cum pretinde omenimea desamăgită și os-
tenită la începutul veacului al XX.-lea. Fie dar
viața floarea adevărului și unde vom găsi o
viață mai frumoasă, mai sublimă, mai bogată,
mai harmonică, acolo ne vom alătura. *Aceluia*
li vom da cununa de lauri, numele lui îl vom

† Aurel P. Bota

fost profesor la institutul pedagogic în Blaj.

pune în fruntea noastră, viața lui vom căuta
să o urmăm în viața noastră, întru el și pri-
el, vom căuta să ne potolim dorințele, îndoielile
și nedumeririle noastre.

Cel mai sublim fapt d-zeesc în lume este
Domnul nostru Isus Christos, care în sine însuși,

FOIȚA RĂVAȘULUI

De demult...*)

Tot mai rar s'aud în noapte clopotele dela strungă,
Patru inși la popa 'n casă țin azi sfat de vreme lungă.
Într'un sfeșnic ard pe masă două luminări de ceară.
Plin de grije peană nouă, moaie popa 'n călîmbar:

Patru juzi din patru sate, dela Murăș mai la vale,
Cu supuneră se 'nchină astăzi înălțimii tale,
Luminare lîmpărate! — Scriem carte cu 'ntristare,
Ne-au luat pășunea domnii, fără lege și 'ntrebare...

Emne aveam și 'n miezuine le-au fost pus de mult bătrânii
De pe când în țara asta numai noi eram stăpânii...
Numai sunt acum pe câmpuri, toate le-a sfărmat dușmanul
Și pe Ionuț al Floarii ni-l'au prăpădit sârmanul.

În mor vitele 'n ogradă, și ni-e jale mare foarte
Și, 'nălțate împărate, noi n'ăm vrea să facem moarte!
Dar ne vrem moșia noastră, vrem și pentru mort dreptate!
Ie înălțimii tale slugi supuse și plecate

Am trimis această carte și precum ca să se știe
Cris-am eu popa Istrate, în ziua de Sfânt-Ilie.
Ar noi patru juzi cu toții nu știm slova și scrisoarea
Punem degetul pe cruce și întărim și noi plânsoarea.

La fereastră-s zori de ziua și pătrund încet în casă,
Luzii treji de gânduri grele, stau cu coatele pe masă.

*) Cu învoirea celor ce se cade reproducem din
întîmplarea din urmă al escelentului »*Lucaș*» această icoană
de demult... în care pare că vedem și umbra lui *Ursu*
Proină, cunoscut cetitorilor nostri. *Răvașul.*

O nădejde luminează fețele nemângăiate
A 'ntărit scrisoarea popa; la tot colțul o pecete.

Moș Istrate se ridică și cu mâna tremurată
Pune cartea în năframă, de trei ori împăturată...
Întolit de drum jitarul, Radu Roată se ivește
Vechiu căprar din cătănie știe carte pe nemțește.

El așază 'n sin scrisoarea și sărută mâna popii
Juzi-i string odată mâna, le mijesc în gene stropii,
Ștau cu popa 'n pragul porții, ochii lor spre drum se 'ndreaptă
Când cu traista subsoară și toiaгу 'n mâna dreaptă,

În scipirea dimineții, care rumenește satul,
Radu Roată pleacă 'n lume cu scrisoarea la împăratul.

Octavian Goga.

Neamul românesc în Basarabia.

— Păgini de Iorga. —

Când ieși din Bender, trebuie să sui dealul
pe o șosea, care începe ca să se mântule în-
dată și este numai pentru acest urcus, rari-
tate între marile albi de praf. Încetul cu
încetul se desfășoară în urmă orașul, și toc-
măi în margine, acolo de unde pleacă Nis-
trul, care pătează ici și colo zarea în plăci
argintii, acolo e rötunjirea uriașă a cetății,
pe care un smoc de faze o fulgeră, pole-
înd-o că platofă unui viteaz. De pe culme
se vede încă mai bine, împreună cu viile verzi
în care lucrează sătenii, — rămășița a datinii
turcești de cultură a viei, pentru struguri, și nu
pentru vin —, împreună cu lanurile de cati-
fea, cu arăturile viorii în lumina dimineții și mul-

tele drumulețe galbene, ce fug în toate părțile
ca șuvițele unei ape revărsate. Departe de,
tot, se simte o scufundare a pământului, și
birjarul zice:

— Nestrul!
— Nistrul, nu Nestrul.
— Rușii zic Nistru, Dnistru, noi știm de
Nestru.

Ca ostroave de flori albe în verde, cad
sate în fund de văi. Omul meu le înseamnă și
pe dănsule unu câte unu, cu varga biciului.

— Chișcărenii, turnurile de la mănăstirea
Chișcărenilor, Hagiuma, Sfărlădanii, Lipcanii.

— Moldoveni?

— Da, Moldoveni și Ruși. Dar mai mult
Moldoveni.

— Și se amestecă în căsătorie cu Rușii?

— Cum să nu!

— Și copiii ce sunt?

— Dacă tata e Rus, Ruși. Dacă tata e
Moldovean, ei știu și rusește și românește.

— Dar ce se țin că sunt, atunci?

— Moldoveni!

— Și aveți voi datinele voastre?

— Toate.

— Cum jucați? Știți hora?

— Noi jucăm hora. O joacă și Rușii, cari
mai au însă și jocurile lor.

— Și ce cântați?

— Căntecele sunt rusești. Dar avem și
de-ale noastre. Rusești sunt mai mult ale Mus-
calilor.

»Muscalii» sunt ostași ruși. Și aud acum
că lor, Moldovenilor, când sânt »Muscalii», nu li
se îngăduie a vorbi altă limbă decât rusește;
și, la început, când bieții oameni nu știu li vine

CONVOCARE

„ECONOMUL“ institut de credit și economii, societate pe acțiuni în **Cluj**
își va ținea

Adunarea generală ordinară a XX-a

în **24 Martie st. n. a. c.**, la **10 oare a. m.**, în localitatea institutului (Strada Wesselényi Miklós Nr. 26).

Obiectele adunării vor fi:

1. Raportul direcțiunii. 2. Raportul comitetului de reviziune. 3. Stabilirea bilanțului pro 1905 și fixarea dividendei. 4. Esmiterea alor trei acționari pentru verificarea procesului verbal și scrutare. 5. Fixarea marcelor de prezență.	6. Alegerea unui membru în direcțiune. 7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor. La aceasta adunare se invită Domnii acționari ai institutului, făcându-se atenți la dispozițiunile §§. 19 și 20 din statute. Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii »Economicul« în Cluj, ținută în 31 Ianuarie 1906.

Vasile Almășian m. p.,
președinte.

Dr. Francu m. p.,
director executiv.

Active			Contul Bilanțului pro 1905			Passive		
1	Casa în număr	K 33137 79				1	Capital:	K 100000 —
2	Filiala Gherla	1746 59	34884	38			emisiunea I.	100000 —
3	Bon în Giro Conto		6898	26			» II.	62477 —
4	Bon în Postsparcassa		483	14			» III.	262477 —
5	Imprumuturi pe obligațiuni hipotecare	194694 —	401273			2	Fond de rezervă	130746 41
6	Imprumuturi pe obligațiuni cu caventi	206579 —	1698855	08		3	Fond special de rezervă	12228 82
7	Cambii escomptate		126596	18		4	Fond de penziuni	41994 37
8	Edificiul băncii și realități de vânzare		58971			5	Fond pentru zid. unei biserici gr.-cat. în Cluj	12044 12
9	Efecte publice		25903	83		6	Fondul Alexandru Bohatielu	2000 —
10	Cont-curent		62775			7	Depuneri spre fructificare	
11	Casa Alberty		31473	87		8	Reescompt	
12	Pro diversi		9913	57		9	Imprumute hipotec. pe realități	
13	Spese restituibile		1306	09		10	Taxe de subscriere	
14	Anticipațiuni		1818	24		11	Dividende neridicate	
15	Salare		520	80		12	Interese tranzitoare	
16	Spese de protest					13	Profit net	
17	Mobilier	3289 20						
	după 10% amortizare	328 90	2960	30				
			2464632	74				
								2464632 74

Erogate			Contul Profit și Pierdere pro 1905			Percepte		
I.	Interese:					I.	Profit transpus din anul 1904	K 1450 66
	» pentru depuneri spre fructificare	K 62720 51				II.	Interese:	
	» reescompt	26396 28					dela cambii escomptate	120787 98
	» fondul de rezervă	5026 08					» împrumute hipot. și cu caventi	30814 24
	» » special de rezervă	623 —					» casa Alberty	4222 16
	» » de penziuni	1612 80					» efecte publice	1306 05
	» scopuri filantropice	440 08					de întârziere	1812 07
	» acțiuni emisiunea III.	1373 17	98191	92		III.	Provizțiuni	158942 50
II.	Spese:					IV.	Chirie	29234 92
	Salare	11696 66				V.	Cancelaria advocațională	5177 95
	Bani de cvartir	2320 —				VI.	Taxă de transcriere	522 44
	» filiala Gherla	10692 14						514 —
	» Marce de prezență	2762 57						
	» Porto	3935 60	32133	69				
III.	Dare:							
	Directă	12050 64						
	10% dela interese de depuneri	6272 05	18322	69				
IV.	Amortizațiuni:							
	Pretenziuni dubioase	7032 09						
	10% din mobilier	328 90	7360	99				
V.	Profit net al anului 1905	38382 52						
	Plus profit transpus din 1904	1450 66	39833	18				
			195842	47				
								195842 47

Cluj, în 31 Decembrie 1905.

Dr. Francu m. p.,
director executiv.

N. Căcliu m. p.,
contabil prim.

Membrii Direcțiunii:

Vasile Almășian m. p.,
președinte.

Dr. Isidor Marcu m. p.,
vice-președinte.

Dr. Elie Dălanu m. p.

Leontin Pop m. p.

I. Br. Hodôșiu m. p.

Dr. A. Vajda m. p.

Dr. R. Mărou m. p.

Ezaminând contul de mai sus l'am aflat în consonanță cu cărțile.

Cluj, în 31 Ianuarie 1906.

I. Lissai m. p. **Gavrila Pop** m. p. **A. C. Domșa** m. p. **Vasile Dregan** m. p. **Antoni Mandea** m. p. **Dr. Victor Poruțiu** m. p.

Raportul comitetului de reviziune.**Onorată adunare generală!**

În decursul anului 1905 am ezaminat în mai multe rânduri cărțile principale și auxiliare ale institutului de credit și economii: »Economicul«, precum și bilanțul anului 1905, apoi contul profitului și al pierderilor și am aflat, că acelea au fost conduse cu conștiințiozitate și purtate cu toată acuratețea.

Am cercat și ne-am convins, că activele arătate în valori și efecte se află de față și în consonanță cu registrele de contabilitate și înduse în inventar.

Vă rugăm deci a primi bilanțul și a da absolutoriul direcțiunii.

Proiectul direcțiunii referitor la împărțirea profitului net l'am ezaminat și-l recomandăm spre primire; prin urmare propunem să se de:

5%	dividendă acționarilor	K	10.000—
20%	fondului de rezervă	»	5.966 64
9%	pentru scopuri filantropice, din cari		
	2% fondului pt. zid. bis. gr.-cat. din Cluj	K.	596 66
	7% împărțite prin adun. gen. prezentă	«	2088 32
	»		2.684 96
10%	tantiemă direcțiunii	»	2.983 32
4%	» directorului executiv	»	1.193 33
8%	» funcționarilor	»	2.386 65
5%	» comitetului de reviziune	»	1.491 66
2%	» » » » pentru membrii externi	»	596 66
5%	fondului de penziuni	»	1.491 66
7%	» special de rezervă	»	2.088 32
	restul de 30%		
	Supradividendă acționarilor	»	6.000 —
	Dotarea serviciului informator	»	1.000 —
	Dotarea extraordinară a fond. de rezervă	»	1.949 96
	Total:	K.	39.833 10

Cluj, la 31 Ianuarie 1906.

Iosif Lissai m. p.

Antoni Mandea m. p.

A. C. Domșa m. p.

Vasile Dregan m. p.

Gavrila Pop m. p.

Dr. Victor Poruțiu m. p.